

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136. מען מברקי: מורפס ב'הדפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רחוב ב' אבנר. הפצה: "גד" בע"מ. גלוסות: "צינקהרפיה כספי" בע"מ. תורן הראשי: אורי אכנרי. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קרא ירי

זה של מזכיר צבאי של שר הביטחון — האיש החייב לסנן לשר את המידע הרב בחוגי הזרם אליו יום-יום — יופקד בידיו של אדם שאין לו אפילו השכלה תיכונית * ושל עבר כל קורס או השתלמות בצה"ל המכשירות אותו לתפקיד זה?

בין השאר, התמקד הוויכוח גם סביב

אם נאיוס קיסר, הידוע יותר בכינוי קאליגולה, יכול היה להעניק לסוסו הר אהוב דרגת קונסול, אין שום סיבה לכך אורה מדוע לא יעניק שר הביטחון, שמעון פרס, דרגת תת-אלוף למזכירו הצבאי. העלאה כזו בדרגה תעלה אומנם, את משקלו של המזכיר הצבאי הנאמן ב' כסה גלש לירות טובות בשנה. בתקופה בה מבעני ההנהגה לתת דוגמא לצימצי מים, בצימצי, הסתפקות במועט והורדת למתחתים ספק אם זו דוגמא אישית טובה יכל. אבל איש לא יחשוד ב' שמעון פרס שרק ביגלל סיבה זו הוא לחץ בחליפות כה גדולה להגדלת תקציבי הביטחון.

מבחינה מהותית התואר שנושא מזכירו הצבאי של שר הביטחון הוא חסר חשיבות לחלוטין. שמעון פרס יכול להעניק מהר למזכירו תואר של פילדמרשל או אד' מילרל לכסות את כל חזונו באתות ועי סוכים או לאשר לו ללבוש מדי ארגמן עם פסים של זהב. הדבר לא ישנה במאום לא את מעמדו של המזכיר הצבאי, לא את כישוריו ולא את תדמיתו. גם לא את אלת של פרס.

אבל עצם האקט של הענקת דרגת הר גנרל למזכיר הצבאי (העולם הזה 1998): עצם נכונותו של שר הביטחון לצאת למאבק כוחות ולהתמודדות עם צמרת צה"ל בנושא כה שולי, יש בהם כדי להצביע על אישיותו, דרך פעולתו, רמת השיי קולים וסולם העדיפויות של האיש הר מופקד כיום על ביטחונה של מדינת ישראל.

אפשר היה לסלוח לשר הביטחון לוא היה מסביר את החייצבות במערכה להע' לאת בדרגה של מזכירו בחוב אישי ש' אוא חייב לו, או בנימוק הומאני אחר. אבל זרבע ששר הביטחון מנסה לשכנע ל' דרגת תת-אלוף — דרגה של מפקד אוגדות קרביות, האחראים לחייהם של אלפי אנשים בקרב — מגיעה לבלבל הר פרטני שלו בשל "מידותיו התרומיות ו' תכונותיו הנעלות" וזהי סיבה גוססת להציב סימן-שאלה מעל כושרי השיפוט, ההערכה וההחלטה של האיש הזה.

העולם הזה" ניפה דהציג סימן-שאלה זה בפומבי עוד בטרם נערך הסכס החגיגי של הכתרת אלוף-מישנה אריה בראון בדרגות של תת-אלוף. ניסיון זה לא נעשה כדי להקניט את שר הביטחון או לשם מיכשול בלדרכו של המזכיר אריה בראון לצמרת צה"ל. הוא נועד להטיל אור על ויכוח עקרוני נוקב ש' התנהל עד אז בחוגים סגורים. נושא הוויכוח לא היה מטוג הסודות הביטחוניים הכמוסים, שחשיפתם עשויה להועיל לאוייב. הוא התמקד סביב השאלה, האם ייתכן שבצה"ל יטפס קצין מדרגת רב-סרן לדרגת תת-אלוף בתפקיד אחד, ב' חדר אחד, תוך שירות אדם אחד, או שניים, או האם ייתכן שתפקיד חשוב כמו

התקופה של לפני המחדל. בשל ההגבלות המוטלות עליה ושהיא מטילה על עצמה, אין העתונות הישראלית מתעסקת בביקורת צה"ל אלא בתחומים שוליים. מותר לה לפרסם האשמות כול' לגיות מופשטות מפי מאמחים בסחוניים על "מחדלים צבאיים חמורים המסכנים את ביטחון המדינה", אולם לא מתאפשר שום דיון פומבי פתוח בשאלות מהותיות. כשם שהוויכוח על קו בר-לב לפני מל' חמת יום-הכיפורים, נודע לציבור רק אחרי נפילתו של הקו, קיימת סכנה שכך יהיה גם בעתיד. בירורים מהותיים על נושאים הקשורים בבעיות-יסוד של ביטחון-המדינה יתגלו לציבור, רק כנראה, רק כאשר ישמשו נרשא בדיקה לוועדת-החקירה הבאה. שערוריית הענקת דרגת תת-אלוף ל' מזכירו הצבאי של פרס — שערוריית לא רק בעיניו הקטנים, אלא בעיני רבים וטובים בצה"ל — היא דוגמא מובהקת לכך. אם בנושא שולי זה נעשה ניסיון גם להסתיר את הוויכוח, להעלימו מעיני הר ציבור ולטאטא את הסערה אל מתחת ל' שטיח — קל לשער מה מתרחש בנושאים חשובים וכאובים יותר.

העולם הזה מצא לנכון להעניק לפרשת בראון פירסום מירבי, הרבה מעבר לחשיי בותה, משום שהיא סימפטום מדאיג, אפילו מדאיג מאוד. היא מצביעה על כך שב' תחומים-חיוניים לא הישגנה כלום מאז מילחמת יום-הכיפורים, ואם הישגנה — היה השינוי לרעה. שתקתה של העתונות הישראלית בשערורייה — להוציא הארץ ודבר, הופכת אותה שותפת למחדל הבא. אם לא ניתן לחשוף ולפרסם את הר מתרחש — שמורה עדיין לעתונות זכות

העולם הזה

הפרשה המסעירה

את צמרת הביטחון

פיחות שול דרגות בצה"ל

הדמסני

חופה

גור

השער שהוחלף ("העולם הזה" 1994) והשער שעוכב ("העולם הזה" 1998)

הזעקה. ובנושא זה זעק העולם הזה ועוד יזעק זעקות גדולות מאוד. קריאות העידוד וההודעות שקיבלנו אחרי פירסום הכתבה בשבוע שעבר, בכתב ר' בעליפה מקצינים רבים בצה"ל, בתוכס קציני-ישידה אלמוניים שלא היכרנו מער' למ, מעידות שהזעקה הזאת היא גם זעקתם, כתבת-השער על "הלבלר שהפך גנרל" זכתה לתהודה חסרת-תקדים ביחידות צה"ל. העובדה שצה"ל ממשיך להחרים את העולם הזה ורק גיליונות-בוודדים מגיעים, באמי צעות ידידותיות, ליחידות שונות, לא הפריעה הפעם לתפוצת הכתבה. היא הר עתקה ושוכפלה, והפוטוסטאטים שלה הופ' צו בעותקים רבים — בין השאר גם בבניין המטה-הכללי עצמו.

מערכת הביטחון. אם לא הבנת לפני אחדש לאיוז פרשה הכוונה, התבהרה לך הר תעלומה בשבוע שעבר. אבל גם בכתבה שהתפרסמה בגיליון שעבר ("המינוי המקומם את צה"ל") יכולת להבחין ודאי בסביעות אצבעותיה של הר צנוורה. לגבי כמה מההיבטים של הפרשה, ודווקא החמורים שבהם, החליטו שילטר גות צה"ל שהם מהווים סודות ביטחוניים כמסכים שאסור לאייב לדעת אותם. אי אפשר להשתחרר מהרושם שבמקרה זה היה זה ניסיון להעלים מידע מהציבור יותר מאשר מהאייב. פעם היו מפעילים את הצנוורה הצבאית כדי לשמור על המוראל של צה"ל. היום מפעילים אותה, בין השאר, כדי לשמור על מוראל הציבור.

השאלה האם דרגת תת-אלוף בצה"ל יכולה להינתן אוטומטית, אפילו לאדם שעבר כך וכך קורסים, השתלמויות ותפקידים — או שגוסף לכל אלה יש צורך שהוא יהיה מחר נן גם בשאר-רחה. אינטליגנציה רחבה, יר שראשי וניקיון-כפיים.

הוויכוח התריף לאור העובדה שבשעתו הורה הרמטכ"ל הקודם של צה"ל, רביאלוף דויד אלעזר, להוריד את התקן של תפקיד המזכיר-הצבאי של שר הביטחון, מדרגת תת-אלוף לדרגת אלוף-מישנה, וזאת במטרה מפורשת לחסום את דרכו של אריה בראון אל דרגת תת-אלוף.

לפני מיספר חודשים, בלחץ שר הביי טחון, העלה הרמטכ"ל הנוכחי, רביאלוף מרכי גור, את התקן חזרה לדרגת תתי

בטעות התפרסם בגיליון הקודם כאי' לו השלים אריה בראון את בחינות הקצא' שלו בצה"ל. מסתבר כי הוא החל את ל' מודיו לקראת הבחינות המוקדמות בכיתת הכנה של צה"ל, אך הפסיק אותם.

הפרשה כזוה וצורת הפירסום ש' הותרה לה, מעוררים הירורים נוגים לגבי המתרחש בצה"ל. הם מזכירים במאוד את

תא